Jɵsɵ dygeer zilee garza baina.

1932 onii Janvaari 3 ɵdɵr

№ 3 (556)

ɵdɵr byri garna.

Gazar byriin prolitaarnuud negedegtii!

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M moziin komiteed ba B-M. rispyybl. tɵbiin gyicedkeke komiteed bolon yiledber. ebleliin B-M. zɵblɵl gurbanii ɵmɵnɵɵs niitelegdene

Dugaar nezcediin yne 5 mɵngɵ.

Zakika yne:

sara byriin 1 tɵkɵrig
Gadaada ulasta bol 1 tɵk. 50 mɵngɵ

AADRIS: Верхнеудинск, Центросоюзная 26.

Japoon esergiin esergyy bosolgo

Kitadiin soninii medeegeer kvagtuunii ceregiin ştaabni, esergyycen bocoson japoonii 300 soldaadiigi darakiin tula japoonii cereg ilgebe. Taşuunida komunis namiin nɵlɵɵn dooro jabasan 10 soldaad caazalagdaba.

Ile todorkoi yiledʙeri sangiin tɵsaʙɵɵr kolkoosuudiigi zeʙsegzyylke

Çanariigi çukalaçalka

Kolkoosuudni 1932 on—tɵsɵbtɵ tabziliin syylşiin zilde orozo baina. Eneni kolkoosiin baiguulaltada şine yje bolko baina. Eneni çanar ba yiledberiin byteemziigi ɵrgɵkɵ, urgaciin çanariigi deeşelyylke, ed tavariigi jikedkeke ba agroteeknigiin byke tuilaltiigi nebteryylke jabadaliigi suuri bolgon kolkoosiin yiledberiigi zokioon baiguulka ba aza akuin talaar bekizyylkiin tɵlɵɵ temeceke temeceliin zil mɵn bolno.

Tomokon yileberini tɵsɵb ygiigeer azallaza yle çadana. Iimede „1932 ondo yiledberi—sangiin tɵsɵb ygii negeken çigi kolkoos baika joso ygii“ —gesen loozoni odoo yjede byke kamtiin azaltanii gol çukala loozonuudiigi negeni bolko josotoi.

„Yiledberiin tɵsɵb bol too ba daaltiin dansa geze bodokoni teneg kereg bolko bilee. Ynendee yiledberiin tɵsɵb bol keden milioon kynii bodoto azal keregiin jabuulga mɵn“ (Staalin). Enyyn deerees tɵsɵbiin udka çanar kolkoosuudta keçineen baikani ilerkei medeeze bolno.

Kolkoosuudiin 1932 onii tɵsɵbiin ton ondoo bolko zyilni, tere bol kolkoos bykende negen majagtai bişe baika zyil bolno. Kamta tɵsɵbiin 5 majag zokioogdosen, tedenii negeni zizeken kolkoosto zoriuulsan ba dɵrbeni tuskaizaruulsan majag baina. Manai kizagaarta iime tuskaizaruulsan tɵsɵbni gazar tariaalan, mal yskeberi, oloso ba tarimaliin ideenii azaltai kolkoosuudta zokioogdozoi.

Yiledberiin tɵsɵbiin gol zorilgoni kamtiin azaltan ba zebseg keregseliigi emkidkeke, ɵdɵr byriin udaridagça bolke gesen baina. Azal kɵdmeriigi emkidkeke, yiledberiin byteemziigi ɵrgɵkɵ, yiledberiin sakil zuramiigi saizaruulka, kelceete azal, şalgalta—kelceete tɵlɵberi nebteryylke, kariuucaka ezen ygii jabadaliigi usadkaka, kamtiin azaltan bykende kariuucaka baiguulka asuudaluud, mɵn tyyn çelen agrateeknig, zooteeknigiin asuudaluudni uul tɵsɵbtɵ ulaan sybegçeer kolkoostoi baina. Kolkoosuudiin azaliin zasiigi zɵbɵɵr kereglekɵ, aza yiledberi ba sovkoosuudiigi kɵdmeriin kyçeer zuramtaigaar kangaka zailaşa ygii jabadaluud yiledberiin tɵsɵbiin goldo mɵn orolcoson baina.

1932 onii yiledberiin tɵsɵbiin majaguudta kolkoosiin yiledberiin dooro durasagdasan gol zyilyyd bagtasan baina. (tuskaizaruulagdasan gazar tariaalangiin kolkoosuudiin).

Gazar tariaalangiigi kɵgzyylke tɵsɵb todorkoi zaagdakani:

1. Edlyyriin janza, kabariin kagalgiin kemzee, namariin kagalalga, kajagdasan gazar ba tyyniigi kɵdɵɵnii azalda keregtei bolgoko azal kɵdmɵriin kemzeetei gazar edlyyriin talmai.

2. 1932 ondo tarika tariaanii neriin caratai bolbo çigi gol gol tariaalangsigi ilgabarilasan tɵsɵb.

Koilkoosiin tariaalangiin tɵsɵbni ulasiin tɵsɵbtɵ daalta bolko aimagiin kolkoosuudiin kolboonii baicaaka daaltiin josoor baiguulagdaka bygeed, tyyniigi gyicedkeke keregte kolkoosiin udaridagçad ba olon niitiin kyçen elsyyiegdeke josotoi.

3. Caaşani kolkoos bol urgaciin çanar garaciigi ɵrgɵkɵ daalta zokioozo, ilerkei todorkoi jabuulga sanaaşalana. Tɵsɵbiin ene talani ylemzeken kariuucalgatai bolko ba kolkoosuud bol enyynde bodomzotoigoor kandaka josotoi. Kolkoos bol tedii kubi juu geegtariin tedii ceentner abka gekeçelen tɵsɵbtɵ biçekeni baga. Enyyniigi gyicedkiin tɵlɵɵ kede keden çukala jabuulganuudiigi erkilke keregtei baina.

4. Ɵbesɵkuriaalgiin tɵsɵb

5. Tariaakuriaalga ba geegdeltei temeceke temecel. kuriaalga, comolgo ba çokilgiin kɵdmeriin bolzor ba kemzee. Tariaalangiin garaca ba tariaabeledkeliin tɵsɵb zokiooko.

Udaadaki bɵlegni—azal kɵdmeri, çirelge ba zer zebseg keregseliin erigdel tukai baina.

Eregdelni yje yjeer ilgabarilagdana Tedeni doloo baika: **negedeki**—kabariin tariaalanda beledkel—janvaari negenees tariaalangiin ekin kyrtel; **kojordoki**—ertiin tariaa; **gurʙadugaar**—oroin ba ed yiledberiin tariaalan; **dɵrʙɵdygeer**—paar, ɵbesɵ kuriaalga; **taʙadugaar**—namariin tariaanii urgaca kuriaalga; **zurgaadaki** namariin tariaa, tariaakuriaalga ba tariaatuşaalga; **dolɵɵdoki**—Gazar tariaalangiin kɵdmeriin tegeskel 1933 onii janvaari 1 kyrtel.

Caaşaa azaliin salbarinuudiin tɵsɵbleɵ jabana. Eneni kɵdmeriin maliigi kɵgzyylke tɵsɵb bolno: kɵdmeriin maliin too. kool tezeeliin erigdel.

Basa mal azaliigi kɵgzyylke, tarimal idee kɵgzyylke, aza yiledberiin oroniigi kɵgzyylke zyilyyd bagtana.

Tɵsɵbni kɵdmeriin kyçe emkidkeke zyileer dyyrene.

Kurdaʙçalkiin ba çanariin tɵlɵɵ temeceke temecel

RSFSR ulasiin TG komiteediin seessi kural deere nɵk. Syliimoviin kiisen iledkel *)

R,S.F.S.R. iin aradiin aza akuin deede zebleliin aza yiledberi bolbol 1931 onii syyl kyrtele 1930 ondo byke byteesen edlelyydees 23 proceentoor ilyy edlelyydiigi byteen gargaka baina geze 1931 onii dɵni ileryylne RSFSR iin Beledken kangaka aradiin komisariaadiin aza yiledberini 1930 onoos 62 proceentoor ilyy edlelyydiigi egenɵ.

Çanariin ilerkeinyydni dutamagaar gyicedkegdesen. Ene keregte namiin ba zasagiin gazariin zaabarinyydiigi ceb ceke gyicedkee ygii jabadaluud olon yzegdene.

Manai nutagiin ba rispyybligiigi aza yiledberiin dutamag zyilyyd tukai minii ende jarika zyilyyd bolbol 1931 onii tɵsɵbiigi gyicedkekiin talaar bidenii gyicedkesen maşa jike byteemzenyydiigi baakan çigi buuruulan kasaka ygiini labtai baisaniigi ertees medyylke josotoi bainab. Bidener bolbol zilees zil jireke byri augaa jike alkanuudaar alkalan uragşaa cabkiza jabana. Minii sanakada ene zɵblɵɵn deere yyniigi barimta todoruulan kelekeni demei ilyy kereg bolko baina. Yngereze baigaa zil dotor manai aza yiledberiin kɵdɵlmɵriin jabadal dotor todoruulagdasan dutamag zyilyyd tukai jaribal zɵb baika josotoi geze sananab.

Bejee cokikiin tula bişe karin aza akuin tɵsɵbtɵ taban ziliin tɵsɵbiigi gyicedkegçe jireke ziliin programiin gyicedkelgiigi kangaka bodoto zamuudiigi tomilon alkiin tula bidener bolbol ɵɵsɵdiingɵɵ byke sula jabasan gazaruudtaa bolşoviig josoor, kaira gam ygiigeer sanal bodoloo kurcaduulan tabika josotoi baina.

Nɵk. Staalinaas maşa todorkoigoor nairuulagdan kelegdesen „Şineer udaridaka ba şineer kɵdɵlmɵrilɵkɵ gesen zaabarinuudni bolbol 1932 ondo byrimɵsɵn gyicedkeke josotoi.

diingɵɵ kelesen ygenyyd dotor juunaas çigi ylemze ene zilde tedende tiime maşa jikeken baiguulalta ɵgɵl ygii baisan, tiime baiguulalta boskokiini 1933 on kyrtel koişoluulsan tukai geke metiigi jarina. Basa ton ton çukag yzegdelyydees bişe, nutagiin aza yiledberi, tyynii baisan baidaliin şinze tyyniigi kozomoo jaaza kɵgzyylke, ene keregiigi 1932 onii baicaaltiin toonuud dotor jamaraar oruulza baisan tukai tedener juu çigi kelesen ygii şakam baina.

Nutagiin aza yiledberiigi 1932 onii byke kɵdɵlmɵridɵ tyynii gyicedkeke yyrge ba ɵgɵkɵ aza tusiigi tuskailabal, bidenii ene ɵdɵr zɵbşɵlcɵn kelceze baisan baicaaka toonuudiin tɵsɵblɵlyydiigi 100% gyicedkekiigi kangaka jabadalda ɵgɵkɵ aşa tusiini ene meteer tooko keregceeke ygii jabadaliigi seremzelen zailuulka çukala geze sananab. Jikeken baiguulaltiin karaagi gyicedkeke ba S.S.K.R iin udaridagça çanartai gabşagai barilga baiguulaltanuudiigi tomilogdoson bolzor dotoroni bejelyylen gyicedkeke jabadal bolbol nutagiin aza yiledberiin ɵɵriingɵɵ karaagi byteemzeteigeer gyicedkesenees olon talaaraa bolodog baina geze odoo oilgoko keregtei.

Olondo kereglegdeke edlelyydiigi byteeke jabadalda olzoboriin koperaaca bolbol jike yyrge gyicedkedeg baina. Tere bolbol jireke zilde 4 miliaarda tɵkɵrigɵɵs ilyy mɵngɵnii edlelyydiigi gargaka baisaniigi kelebel gyiced ilerne.

Nam ba zasagiin gazar kojorni olzoboriin koperaacida keden çukala zorilgonuudiigi daalgasan baina. Ene zaabarinuudni 1931 onii tɵsɵb dotor ba kolbooto ulasiin çigi ba manai çigi zasagiin gazaruudiin keden olon togtooluudta bagtan oroson baina. 8 sarada jabuulsan byteesen kɵdɵlmɵriin medeegeer olzoboriin koperaaciin programa ton kangalta ygiigeer gyicedkegdeze baina. Tede bolbol tyykei edlel ygii geze zuramiin josoor bejee cagaaruulka. Tere zuura olzoboriin koperaaciin komor tyykei edlelyydiigi bolbosuruulagça salbarinuudni programiingaa 59 proceentiigi gyicedkeed baikadani, elbeg tyykei edlelyydiigi bolbosuruulagça bujuu koperaaciin alban gazaruudiin ba yiledberiin gazaruudiin kɵdɵlmɵriɵɵ jabuulka çadaca, zydkemze ba kɵdɵlɵcɵ deerees programaa gyicedkegçe salbarinuudni programiingaa gancakan 45 proceentiigi gyicedkesen baina. Tiimees olzoboriin yiledberiin gazaruudta tyykei edlelyydiigi olguulka jabadaliin muu baisanaas bujuu gar yiledberiin negedelyydtei ed kereglelyydiigi olguulka jabadaliin gabşagai baiguulaltanuudtai adalidkagdaa ygii deerees iime kereg garasan bişe bolno. Olzoboriin kooperaaciin ɵɵriini kɵdɵlmɵriɵɵs, tyykei edleliigi nemeilen olko şine gazaruudiigi tyynii olzo çadadag ygii, ɵɵsɵdiingɵɵ nutagiin arga çadaluudiigi kereglezе çadadag ygii deerees iime kereg garasani ilete.

jikeken kelceeteigeer kvaas geze nerelze bolko; ene bolbol isengi, kaşuun ba muukai amtatai baina. Iime kvaas bolbol gancakan ɵɵriingɵɵ gadaada yzegdeleeree kyy zebyysyylne“ geze „Idee kooliin indyystriin tɵlɵɵ„ geze sonindo nege kɵdɵlmɵriçɵn biçesen baina. Byteesen edlelyydiin çanar tukai zorilgo, 1932 ondo çanariin zergiigi gyicedkekiin temecel ba garza gainuudtai temeceke temecelyyd bolbol baicaaka toonuudiigi kelceke jabadalda manai sanal bodoliin toltoni baika josotoi geze sananab.

*) Ene iledkeliin tegeskeliin ygiigi janvaari 2 ɵdɵriin № 2 to ekin kuudasanii tyryy bolgon gargagdasan baina.

Nutagiin aza yiledʙeri teişe niuuraaraa kandaka keregtei.

Ulasiin ed tavaariin edlelyydiin jɵrɵnkii balaansa dotor nutagiin aza yileberiigi keregceeke ygii jabadal bolko zanşaluudiigi eres şuud cokiko keregtei. Ed tavaariin edlelyydiigi jikedkeke ba koto ba kɵdɵɵgiin azalçan aradta ed kereglelyydiigi olguulka jabadalda nutagiin aza yiledberi bolbol nileed jike yyrgiigi gyicedkene. Kerbee nutagiin emki baiguulganuudiin zygees nutagiin aza yiledberiin kɵdɵlmɵridɵ kemzeken ankaral tabisan bolbolni, kɵdɵlmɵriçɵndɵ ed kereglelyydiigi olguulka ba olondo kereglegdeke edlelyydiigi byteen gargaka tukai oroldoonuud bolbol odoo yzegdeze baisanaas neleed jike tusatai baika asan azai. Aça tusa tegɵldɵr nutagiin aza yiledberitei mozonuudiin tɵlɵlɵɵlegçɵd çigi bol ɵɵsɵ-

Kolkoosuudiigi emkidkelgiin ʙa aza akuin talaar ʙekizyylke jaʙadal ʙolʙol gol zorilgo mɵn.

Kɵdɵɵnii aza akuin talaar bidener maşa jike kɵdɵlmɵriigi byteesen baina. Sovkoosiin baiguulaltiin ba kɵdɵɵ aza akuigi kamtaruulka talaar taban ziliin tɵsɵbiigi ilyy gargan gyicedkesen bide. Kamtaruulsan salbari bolbol odoo yjede kɵdɵɵnii aza akuin jikenki kubini bolood baisan bygeed, 1932 ondo byke tarilgiin gazariin 85 proceentedeni tarilga kiike baina.

Byke kɵdɵɵnii aza akuida şine zebsegyydiigi olguulkiin talaar maşa jike kereg gyicedkesen bide. Maşiina traagtariin staancanuudiin baiguulaltanuudiin 1931 ondo gyicedkegdeke gesen tɵsɵbɵni odoo gyicedkegdezei. Gebeçigi, ene bytemzeteigeer gyicedkegdesen kɵdɵlmɵrinyyd bolbol Socaliis baiguulaltiin ene salbarida çigi kɵdɵlmɵriin çanar tukai asudaliigi eris şudaar tabika josotoi baisanaas bideniigi baakan çigi çɵlɵɵlɵkɵ ygii. Urgacligi kuriaaka jabadalda uçaragça garza gainuud tukai asuudaliigi ton eriseer tabika josotoi.

Kolkoosuudiigi emkidkelgiin ba aza akuin talaar bekizyylke, kolkoosiin ɵɵriini aza akuigi ba tyynii dotoriini salbarinuudiigi emkidkeke, ba kelceete azaliigi jabuulka deere yndeseleze kɵdɵlmɵriin kyçiigi zɵbɵɵr kereglekе tukai asuudaluud bolbol kɵdɵɵnii aza akuin talaar jabuulagdaka josotoi gol jabuulganuud mɵn. Gancakan agranoomiin ukaaniigi nebteryylke, tarilgiin ergiltiigi zɵbɵɵr jabuulka. baisan taraagtar, kombaina ba kɵdɵɵ aza akuin maçiinanuudiigi byrimɵsɵn kereglekе ba kimagadaka jabadaluudta yndeseleze, kolbooto ulasiin jikeken socaliis gazar tariaalanii azaliigi maşa jikeer debzyyleze bolno geze sanaza jabaka keregtei.

1932 onii baicaaka toonuud bolbol mal yskeberiin talaar maşa jike zorilgonuudiigi bidenii ɵmɵnɵ tabina. Uçarni socaliis mal yskeberiin koinogşodoo kɵgzɵkɵ jabadaliin çanariigi saizaruulkaas gadana toogiini maşa jikeer oloşoruulka jabadal tomilogdozo baina. Kamtaruulsan salbariin keregte eris şuud ergiltiigi kiize, baisan malaa kimagadaza suraka ba maliin ykeliigi ton ɵcɵɵn bolgoko josotoi baina.

Çanariin tɵlɵɵ temecel ʙolʙol gol zorilgo mɵn

Basala bi bolbol ɵɵsɵdiingɵɵ kariuucalgata aza yiledberi tukai jarika bainab. Beledken kangaka aradiin komisariaadiin aza yiledberiigi abça yzejaa. Syyliin yjede namiin ba zasagiin gazariin zaabarinuudiigi şalgabarilaza Aradiin komisaaruudiin zɵblɵldɵ Beledken kangaka aradiin komisariaadiin negedelyyd bygediini şakam iledkelyydiigi sonososon bide. Ɵɵriin yne tukai çigi ba byteesen edlelyydiin çanar tukai çigi ylemze sain yreteigeer kɵdɵlmɵriɵɵ jabuulka tukai eriltiigi beledken kangaka aradiin komisariaadiin ɵmɵnɵ tabika erketei bide. Byteesen edlelyydiin çanariin muudakani kezee bykende tyykei edleliin dutasan deerees bujuu çanar muutai baisan deerees bolodog bişe. Kvaas mete egeeliin zyiliigi abça yliger karuulsuub.

„Ene şingen zyiliigi gancala

Kɵdmɵriçɵnii gegeerel ʙolʙosorol ʙa aza ʙaidaliin suuka ʙaidaliin erigdeliigi kangaka jaʙadaliigi saizaruulka

Kɵdmɵriçɵn angiin ed kogşoliin saizarakiin ba sojol gegeereliini zergiin ulam debzekiin tukai nelieed jike keregyyd byteegdesen baina. kɵdmɵriçɵn angiin too oloşoroson ba 31 proceenteni ekeneryydees bolson.

Tɵmɵriin zyilyydiigi bolbosoruulka jabadal, teeke nebteryylke jabadal. nyyrsen geke mete aza akuin şiidkekii çanarta salbarinuudta calin kelesiigi tɵlɵberilɵkɵ josiigi şinedken baiguulka tukai namiin ba zasagiin gazariin zygees keden olon tuskai togtooluud garasanii açaar calin kelese tɵlɵberilɵkiin tɵsɵbiigi nelieed jikeer ilyy gargan gyicedkesen bide, Tyynii yselteni udaridaka çanartai şudalaluudta 25—27 proceente boloson bygeed, dunda kemzeegiini ababal 14—15 proceente bolko baina.

Kɵdɵlmɵriçɵn angiin niitiin, sojol gegeereliin ba aza suuka baidaliin kereglelyydte orozo baisan byke zasanuudiigi (niitiin mɵnkɵlɵlgɵ, sanatoorinuud, amaraltiin oronuud, ger bairiin baiguulalta, amagalaniigi sakika jabadal) yseg biçegte surgaka jabadal) kamtaruulan toolobol enen keterkei jike mɵngɵn bolko azai.

Kɵdɵlmɵriçɵnii byleneriigi yiledberide elsyylen oruulsakaas kɵdɵlmɵriçɵnii byleneriin ed kogşoliin baidal mɵn saizarasan baina, kɵdɵlmɵriçɵnii ed kereglelyydiigi kudaldaza abka çenee çadalni ulam yseze baigaa bygeed, manai nutagiin aza yiledberi, gariin aza yiledberi ba jɵrɵnkii yrgen aradiin kereglekе edlelyydiigi byteeze kɵngɵn indyystri bolbol zokiko kurdabçalalaar ɵɵriingɵɵ kɵdɵlmɵriigi delgeryylen jabuulka josotoi geze yyn deerees ile bolno.

Zɵblɵltɵ naimaagi delgeryylen jabuulka tukai kɵdɵlmɵri çigi mɵn eris şuud saizaruulagdaka josotoi.

Ekin surguuliin çigi, yseg nom biçegte surgaka çigi ba dunda bolon deede çigi surguuliin şugamuudaar bidener bolbol toogiin talaar nelieed olon zyilyydiigi gyicedkeze sojol gegeereliin talaar nelieed ysesen bida. Ene talaar 1931 on dotor gadana jike keregyyd byteegdesen baina. Gebe çigi, keden olon surguulinuudiin ton taaramza ygii geryyd dotor 2—3 kalaagaar kɵdɵlmɵrilɵzɵ baisaniigi kelen ygii baiza zokiko ygii. Nutaguud ba nutagiin gyicedkeke koroonuud bolbol tede surguulinuudiin byke kariuucalganuudiigi byrimɵsɵn oilgodog ygii azai. Ene keregiin olon zyilyydiini byteemzetei gyicedkegdekeni zɵbkɵn orolga—zaralgiin baicaagaar tomilogdoson zɵɵri deerees bolkoos gadana, mɵn tyynii zergeer nutagiin zɵblɵliin alban gazaruudiin surguuliin keregte sanalaa tadiza ba oroldoo gargaza baisan deerees bolodog azai. Surguuliin baidal tukai nam, oron ulas ba kɵdɵlmɵriçɵn angiin Ɵmɵnɵ ceke kariuucaka josotoi bidenerees gadana komsomooliin daabarida ene kereg tukai jike zorilgo kyrteke baina.

Manai surguuliin baiguulaltiin maşa dutamagaar jabuulagdaza baika zuura suragçadiin tooni maşa tyrgen oloşorozo baisan. Odoo yjede, bygediigi surgaka jabadaliin gol tɵlɵbɵɵrɵɵ gyicedkegdeed baikada, surguuliin kɵdɵlmɵriin çanariigi saizaruulka jabadal bolbol manai gol zorilgo bolno. Ende çigi gancakan surguuliin geryyd tukai asuudal garka bişe, mɵn byke surguuliin kɵdɵlmɵriin çanar, suraka jabadalda tusalamza bolko keregselyyd bujuu namiin Tɵb Koroonii togtooliin josoor bykeli surguuliigi politeknizyylke tukai basa asuudal garka azai.

Tomilogdon ɵgtɵzɵ baigaa mɵngɵn zɵɵrinyydees koinogşodoo odoo byteedeg zyilyydees byri jike keregiigi byteeke jabadal bol gegeeryylke jabadaliin Aradiin komisariaadiin zorilgo mɵn bygeed, jike mɵngɵn zɵɵrinyyd surguuliin keregte tomilogdon ɵgtɵdɵg baina.

Naadanii „federatiin rispyyʙlig“

Tokioo, 26 (T). „Dzii - Dzii“ geze soninii medeegiin josoor: Mygdenii moziin zasagiin tyryygiigi tuşaaldaa oiosonii bajariin kuralda Giirimii ba Keilydziaanii zasagiin tɵlɵɵlɵgçɵd suulcaba. Tere kural deere Manzuuriin „çɵlɵɵ erkete federatiiv rispyyblig“ togtooko geze şiidkebe. Ene rispyyblig bolbol mɵngɵn sangiin, kuuli caaziin ba kuuli gargaka erke abaza, gadaadiin karilcaanii kereg bolon ceregiin keregiigi „zɵblɵgçɵdiin palaatiin“ medeldɵ ɵgɵnɵ. Zɵblɵgçɵdiin palaatiin geşyydtɵ kitadiin ceregiin zanzanguud (japoondo itegegdesen) ba japoon ulasta suuka manzuur-mongoin generaal-gybernaatar orolcono.

"Nege çigi ceentnir tariaa engiin naimaaçanda өkө ygii" (*NTK*)

Bygsiriin dolginiig ergedkeze tariaa beledkeliigi oiriin cagaa gyicedkeke

„Erdemiin kyçen" geze komuuna tarkaagdaba

Konkoloi. (T.) „Erdemiin kyçen" geze komuuna tariaa beledkeliin tөsөbiigi 43% gyicedkesen juu arai geze 120 ceentnir tariaa tuşaasanii gadana 400 tukai ceentnir tariaa yrin kudaldasan ba keden arban tologoi maluudiigi kiudan yrisen baiba. Ene jike zigsyyritei buzagai jabadal bolbol ynekeere angiin daisad niudarqaçuudiin nөlөөgөөr tus komuuniin deere bykii kөdmөrini syidkegden baisanii bodoto gerçe enyygeer babimtalagdazai. Aimagiin kolkoosuudiin kolboonii togtoomziin josoor, tariaabeledkeliin tөsөbiigi gyicedkee ygii ba tarlaa talkaa yrin kudaldasanii tula tus „Erdemiin kyçen" geze komuuniigi tarkaagdaba. Ene jabadal bolbol bişe kolkoosuudta surgaal bolko josotoi.

Mөnkiin.

Tariaa beledkeliin koinoos ken jaagaad temeceze boi

Tөsөbөө ilyybçelen gyicegkegçed gebees

1) Kabaanii rajoon . . . . 101,6 kubi
2) Zakaaminii — . . . . 101,5 —

Gyicedkekiigi dөkөgçөd

1) Koriiin . . . . 98,8 kubi
2) Alairiin . . . . 98,0 —
3) Jaraavinii . . . . 97,9 —
4) Tynkenii . . . . 97,0 —
5) Selengiin . . . . 94,0 —

Syylde çeregyyldegçed

1) Bookonii . . . . 67,77 —
2) M—Şiberiin . . . . 77,81 —
3) Agiin . . . . 86,9 —

12 açaa emkilee

Tamça (telegraamaar). Kizaariin bygsiirte tusalakiin tula kөdөөgiin bygsiiriin kedeleen delgeree, enyynii açaar tariaa tuşaaka daabariigr ilyybçelen gyicedkeze baina. Ziçeelebel: Deresetөide 96% baisaniigi 112% kyrteel, Orongodo 34% aas 106% geke mөtө gyicedkeze baina. Deresetei qa Orongodo bykende tysatakaar bygsiiriin brigaadanuud emkilegdebe.

Dikaabriiin 12 -to Ziimini ba Jarbaa nobiin neremzetei 12 ulaan açaa emkilegdebe. Ziimin ba Jerbaanobuudiin jeresenii kamta, kamtiin ba emçiin aziltan tөsөbөө gyicedkekiin tөlөө temeceze baina. Socaliis mөrөiiceenii deede şata bolko aimaguudiin kooromdoki bygsiir bolbol tyynii nebiigi kariuulza çadaba tariaa tuşaaka tabadal jike uragşaa bolson baina.

Dançiinov.

AATZ*)iin yiledberinyyd kozomdozo jabana

Azakuin ba yiledberçenii eBleliin emkenyyd kamtiin geree biçegiigi gyicedkene ygii

Aradiin aza akuin tөb zөblөliin karijaata yiledberinyyd kozomdozo jabana.

Sajakan kotiin kөdөlmөriçenii 1931 onii kamtiin geree biçegiigi şalgaka ba 1932 onii kamtiin geree biçegiigi batalaka jabadalda beledkeke asuudaltai kural deere aradiin aza akiin tөb zөblөliin tyryylegçe nөk. Keemerov yge kelezei.

Tөb zөblөliin medelde baigaa Cykiin arasanii zabuud, Mikanliid, kirpiiçiin ba Selengiin sylifaadiin zavooduud dөrbөdөki kvaartaliin eceste yiledberi sangiin tөsөbiigi gyicedkel ygii jabaza baina.

Aza akuin ba yiledberiin emkinyyd 31 onii kamtiin geree biçegeer abasan ujalgiigi ba Staalinii zurgaan zaabariigi gyicedkeke jabadaluud bolbol 1931 onii yiledberi sangiin tөsөbiigi gyicedkekiin ba azaliin şine ziliigi ugtaka jabadalda beledkekiin şiidkekii çanartai negen zebseg mөn.

Aza akuin ba yiledberiin emkinyyd geree biçegiin ujalgiigi gyicedkee ygii ba kөdөlmөriigөө Staalinii zaabariin josoor şinedkeke jabadal jike udaan, iimees ede yiledberiin oronuudiigi odoo ziliin tөsөbiigi gyicedkeke ygii jabadalda kyrgezei. Aza akuin tөb zөblөliin yiledberinyyd 1931 onii 10 sarda 2397 mingan tөkerig mөngөnii ed өkө josotoi aad, 1980 mingan tөkeriigiin ed byteesen juu 82 kubi tөsөbөө gyicedkezei.

Eze ygiigeer kandaka jaBadal Baisaar

Yiledberiin byteeliin deeşe sonoy baiba—çigi, ediin yne eze ygiigeer kandaka jabadalaas 9 kubi iideeşe bolson baina.

Nujaabri sarada mikanliidta dөrben maşiina ebdөrbe, enyynii zemetei kyyniini oldoson ygii baina.

Bejee daasan tooco bolbol kaişa kereg jabaza baina. Bejee daasan 30 brigaaduudaas negeçigi bejee daadaaka ygii baina. Karin bejee daaka jabadalda aza akuin gazaruudaas saad kiike jabadal baina. (Cөkiin ba şiliin zavuubuud). Şagnan nemegdyylke tөlөbөriigi kaana çigi jabuulaa ba yiledberiin emkinyyd kөdөlmөriçenii baidaliigi saizaruulka, ene çukala jabuulgilgi gyicedkekiin koinoos temceeliigi kangana ygii.

Şudalasan kөdөlmөrieeni beledkekiin kariuucalgatai kyn ygii. Postoşiin surguuli san zasaar kangagdakiin tula karagdaa ygii baisanaas surgagçadta keden şara stipeendi abaagyi baisanaas 15 buriaad surgagçad garza oçobo . Ene mөtө garza oçoko jabadaliin oloşorasanii koina tos surguuliin san zasaar kangaka tukai aradiin saidnariin zөblөl deere tabigdabaçigi bagşanariin baidal jike saizaraa ygii.

Şyymzeliin kelesen kөdөlmөriçed kamtiin geree biçegiigi gyicedkeke jabadalda aza akuin gazaruudaas dutuu zyilyydi ileryylbe. Yiledberiin eblelyyd yiledberi teeşe karaa ygii, yiledberiin zөblelyyd niigem zuramiin mөriiceenii ştaab bolzo çadaa ygii bi өөriin kөdөlmөriөөr ergen kөdөlmөriçediigi kabaaduulaa ygii baina.

*) AATZ—aradiin azakuin tөbiin zөblөl.

Kamtiin geree Biçegiin ujalgiigi gyicedkeke

Ede bykii dutuu dunda zyilyydiigi —yrin kelceze kөgmөriçenii kotiin konfereenciin togtoosonii: Kamtiin geree biçegiin gyicedkeliigi şalgakagaa imagta nөk. Staalinii 6 ty zaabariiin yndeseer yiledberiin ba aza akuin emkiny beje deeree daaza abasan tө kerkin gyiceekeze bykiigi ile olko ba tyynçelen kөdmөrөөsediini yiledberi sangiin tөsөbiigi gyicedkeliigi toogiin ba çanar talaar gyicedkeliini şalgaka.

Kөdmөriçen aradiin idebki emkidkeze yiledberiin byteel bi liin calin kojor koorondoki s usadkakiigi karuulan ugtamal togtoon abka. Kamtiin geree bi kampaani bolbol, yiledberiin yndesen tasag (brigaadanuudiig akuin toocoodo oruulkiin bas gen yndesen nөkөl bolno.

Azaliin calingiigi şineer zo jabadalda aldagdasan endyym Kamtiin geree biçegiin dyyr şalgaka jabadaltai daşaram usadkagdaka josotoi.

Geree biçegiin gyicedkelii gan yzeke brigaada bolbol aza emkinyydees kөdmөriçen a aza baidal ba sojol bolbos bolon ger, baira barilgiin jaba diigi ker zerge gyicedkeze bais ba tөde zyilyydte zoriulag mөngөn zөөriigi kerkin zөbөө gaşalza baisaniigi şalgalcaka j Konfereence bol yiledbe eblelyydiin Buriaad—Mongolii leleer tөsөbtө taban ziliin yi sangiin tөsөbiigi erkim sainaa gekiin zorilgoor 1932 onii j (1 өdөr) oron ulasaa indyystr gabşagai edөrtө kөdmөriçen ke azalcan aradiigi 100% kyrt gakiigi duudaka gebe.

Olon ulasiin koorondiin baidaliin Şinzilel.

Manzuuriin ceregiin jabuulga ba kapitaaliin baidaliin zөrçөliin kurcadal.

Manzuurta ceregiin jabuulga jikezeke baina. Byke delekein dainii ajuuliin delen alas doronodo ulam bodotoigoor badarazai. Japoonii cereg bolbol koito Manzuurta baiza bekizeed, Cecekaariigi ezeleed, tendees urda Kitad teişe ergebe. Urda zeg teişe jabaza koito Kitad oroko zuuraa, Japoonii ceregyyd bolbol zesedtөө dotor Kitad nebterke zam karguigi kangaza kandaza jabana. Tendees naaşaa jabaka zamdani Mygdeneas japoontondo namnuulsan, nyynees urda bykii Manzuuriigi өzelze baisan Zan—Siye—liaanii zaqiin Cziinçzuu geze koto baina. Japoonii cereg bolbol Cziiçzuugii bkadaa Şankaigyaanii garamiigi өzelze çadaka ba Pieekin, Tiaan—eii mөtiin koito Kitadiin jike jike zeb gazaruudiin karguigi neeke tazai.

Kerbee japoonii cereg Cziinzuugi abakal kamag bykii jikenyyd impiriliistanariin tyricelderze baisan rajoondo orozo jiresen bolko azai. Ene bolbol ezerkөg kapitaaltanii zөrçөlyydiigi şineer kurcaduulka jabadalda zailaşa ygii kyrgeke. Japoon ba SSKR kojoriin koorondo ali bykii arga çadalaaraa cereg kimorol kiilgeke sanal bodoliigi jabuulza baigça Evroopiin ba ilanguja Ameerigiin komokoi kapitaaltan bolbol ene jabadalda ugaa dura ygii baina. Uçar iime deerees imperaliistan bolbol ali bykii argaar japoonii ceregiigi koito Manzuur bujuu zөblөltө ulasiin zaka kile kyrtele uruulka zorilgotoi baisanii mөn.

Tede impraliistanar bolbol Japoontaniigi gancakan Manzuuriigi koloonii bolgon abka jabadalda emkidkekiigi kyçelen oroldokoos baitagai Japoon ba SSKR kojoriigi ceregylyylke şine suuri tabikiigi oroldozoi.

Koito Ameerigiin kolbooto ştaabiin imperaliistanar bolbol Japoonii kapitaaltai Kitad ba gadaada Nomokon kojor deere jike buliaaldaa kiideg tuladaa japooniigi ali bolko argaar Manzuurta bөke suulgakiigi oroldozoi. Ene jabadal bolbol Japoonii doror Kitadta oroko baidaliigi suladuulza Ameerigiin kapitaaltanii baidaliigi bekizyylke josotoi baigaa. Tyynees gadana ameerigiin imperaliistanar bolbol japoonii ceregiigi zergeleze suusan SSKR ba Manzuur teeşe tabika gedeg uçarni manai ulas orondo kaldaaza, aza akuin talaar bekizeze baigaa jabadaliigi suladuulka baicaaltai azai. Jөrө iime tula ameerigiin imperaliistiin odoridogçod bolbol Manzuuriin konftiigtiigi udaaruulka ba ulam jikedkekiigi oroldozoi.

Manzuur deere japoontanii kobdoguudiin ankan orokcos ekileed francuusiin imperaliistanar eldeb oroldolgonuudiigi yzyyldeg baina. Enyyni oilgokoni ton barag, jyy be gekede Fraanciigi aza akuin kriizisiin kurcadal dolbol boozo alakaar baina. Fraanca ulasta tyykii edlel ba tavaariin beledkel daraca bolbol ugaa jike bolzo, eneni keregleke erelte ygii deerees aza yiledberiin oronuud, unaza kocorozo baikaas gadana azal kөdmөri ygiiçyyd oloşorzo, kөdmөriçөn angiiin kubiskaliin jabadal jikedezei.

Cereg dain bolzo jirebel kriizisees moltaraka bede geze fraanciin imperaliistanar karadag, enyyn tukai fraanciin soninuud içyyri ygii ceke biçeze baina. Pariiziin sonin bolbol odoo sajakan cokom ynөnees, iigeze biçene: „Gancakan Manzuurta çigi bol, dain cereg bolbol odoo yjide ugaa keregtei. Dain cereg bolbol keregleke gazar ygii bolood baisan, ene jike beledkel, tyykei edlel, tavaar zergiin jabuulka, gyilgeke ba olon tyn en azal kөdmөri ygiiçyydiigi tataza abka belee" Kapitaaltanii şunakai sanal bolbol 1914 onii mete, azaltan aradiin jasa, çusaar kada uula ba nuur dalai kiike geze jike oroldozoi. Tede kapitaaltan bolbol olon tymen aradiigi cereg ekileze dakin mөlzөke ba kapitaaltanii niydende jike muukai karagdadag azal ygiiçyydiigi өөsөdiingөө olziin tula ceregte elgeze ykyylkeer belen baina. Uçar iime tula Fraanciin imperaliistanar Japoonii taliigi jikeer baridag azai.

Imperaliistanar bolbol Kitadiigi kubaaza abka ba SSKR ulastai ceregleke jabadaliini yyskeke mөtөөr kriizisees gatalaka sanaatai. Ene jabadal bolbol odoo sajakan Pariizada bolood dyyrsөn Liige—Naaciin kural deere ilangujaa ile todorozoi. Liige—Naaca bolbol Manzuurta ceregee bailgakiigi Japoondo erke olguulkaas baitagai Kitadiin „deeremçedtei temecekiin ba olon tөmөn azaltan aradiigi alaka kiudaka, şine şine gazar oronuudiigi ezelen abka mete jabadal mөn.

Japoon—Kitadiin buu zebsegte arcaldaanii tukai Liige—Naaciin togtooloos karabal imperaliistanar bolbol Kitadta nege zamaar kөdөlzө baisaniini ile baina. Basa fraanciin ceregyyd Kitadiin urda probiincanuudaar jireseni demee bişe, zarim bөleg ceregyydni Enedkeg Kitadaas Gyansiin proviinca orozoi.

Ceregiigi yyskegçed bolbol Japoon ba SSKR ulas kojoriin koorondo kudal kobiigi yrgelze jabuulna. Odoo sajakan bykii delekein byrzyiten bolbol zөblөltө ulasiin zygees kitadiin giniraal Maa da tuslal yzyylbe geze kudal kob yge jikeer taraasan baika. Ene ygeni kudal bolzo, karin Maa giniraaliigi bykii kapitaaltan gөrөnii naimaaçan ba japoonii naimaaçan buu zebsegeer kangasan azai.

Zөblөltө zasagiin cereg kiike ygii katuu bodolgo bolbol kapitaaltanii sedeigiigi buta cokino. Zөblөltө ulas өөriingөө zebken beki zorigoor çusata dainiigi yyskegçediin kudal kob jabuulgiigi eleryylze çadaka bygeed tedenii kobto oroko ygii.

Japoon ba SSKR kojoriin koorondo kudal kuurmag jabuulga kiize arcaa gargaka tukai ameerigiin tөsөb bodolgiigi aangli ba fraanciin imperaliistanar zebşөөn barilcaza baisan, ene jabuulga bolbol odoo çigi yrgelzelseer azai. KAKŞ—iin imperaliistanan bolbol japooniigi Manzuur teeşe tylkize, dotor kitad oroko argiini kaaka zorilgotoi geze saitar medeke keregtei.

Ceregiin ajuul zailuulagdasan ygii ulam kurcadaza baina. Imperaliistan bolbol өөsөdiingөө dotoriin zөrçөliigi koloonii ulasiigi ba SSKR kojoroor şiidken zasakiigi oroldozoi, Enyyniigi manai ulas oronii kөdmөriçen, kolkoos azaltan byken ba bykii azaltan arad gyiced oilgozoi. Manzuur bolbol ceregiin ajuuliin gulamta men zandaa baina. Manzuuriin dain bailgaan odoo bykii delekein prolitaarinar ba SSKR—iin olon tymen azaltan aradaas çin sanalaa tabikiigi ermөlzөzөi. Belen baika keregtei.

Poosto-şiudanii kөdmөriigi eris şinedke

Soniniigi taraaka jaBadalda Sedentiin so... kamagiin koino mөlkizө jaBana.

Aga. Sөdentiin somondo sonin biçegiigi zakika taraaka jabadal buzagai sula baidagiini ilerkeilebel: jerdөө 20 garan kyyn sonin biçeg zakiza unşadag baina.

Tus somon dotoroo nam komsomooliin geşyyd 38, kolkoosuud 6 baigaad edeenii sonin biçeg zakidag niuurnuud kediibei gebel: nam komsomooliin geşyyd 3. kolkoosiin geşyydees 7. kyyn emçiin azaltanaas 4 kyyn albakaagçadaas 1 kyyn bişe somon dotorki eldeb emkinyydees 6 kөsegiigi zakisan baina. Ene bolbol nege somon dotoroo arai geze 21 eseg soniniigi zakidag baikani bolkol zigşigyyritei buzagai jabadal zaiblaşa ygii mөn bolno.

Zygeer deereki jabadal bolb biçegiigi dutuu cegnesen b yzel mөn bolkiin gadana, tu nii nam komsomooliin g jamarçigi udaridalga yyskelg dag ygii karin (Minii zakia bol bişe neked zakina be keleed sanaa amaraar soninig dunda taraaka jabadal (Өөrө geze naidaad jabaza baisan kereg deere ileren garça jere zokiko gazaraas tuskai kemz soniniigi taraaka jabadaliigi len josotoi sainaar jabuulka

Ynenii brigaada B. B.

Soninii erkilegçi C. Dondobiin.

В-Удинск. тип БГИ зак № 21 тираж 3500 Бурлит